

KUNTIEN ROOLI SATAKUNNAN MATKAILUN KEHITTÄMISESSÄ – HAASTATTELUJEN TULOKSIA

Sanna-Mari Renfors, SAMK
13.10.2016 Kuntafoorumi

TAUSTAA

- Närä, L. (2015). Kuntien rooli Satakunnan matkailun kehittämisessä. Opinnäytetyö. SAMK
- Renfors, S-M. 2015. Kunnilla tärkeä rooli matkailun edistämässä. Satakunnan Kansan. 20.4.2015.
- Renfors, S-M. & L. Närä. 2015. Satakunnan kunnilla tärkeä rooli matkailun edistämässä. Satakuntaliiton verkkolehti Satanen. 2/2015.
- Närä, J. (2015). "Saisi edes kyltiin". Kunnat kehittämässä matkailuelinkeinoa. Kumina – kuntien asiantuntijat. 4/2015.

OPINNÄYTETYÖ

- Tehtävänä kartoittaa, **miten matkailun kehittäminen on Satakunnan kunnissa järjestetty ja millaiseksi kunta näkee roolinsa matkailun kehittämisessä.**
- Haastateltiin Satakunnan kunnissa, matkailun parissa toimivia henkilöitä.

KUNNAN ROOLI MATKAILUN EDISTÄMISESSÄ

- Ensisijaisesti tärkeimpänä **nähtiin kaavoitus, sen jälkeen koordinointi, yritystuki ja markkinointi.**
- Kunnan tehtäväksi katsottiin myös alueen **matkailuneuvonnan järjestäminen** ja kaikkien **matkailuyrittäjien palveleminen** tasapuolisesti.
 - Osassa kunnista suuressa roolissa *matkailuyrittäjäyhdistys*, jonka toimintaa kunta tukee.
 - Toisaalta monessa kunnassa rooliksi nähtiin *olla alueen matkailuyrittäjien kokoava voima*.
 - Yritystuen antaminen uusille yrityksille, toimivien yritysten toiminnan kehittämisen tukena.
 - Kunnat toimivat pienemmän ja suuremman yrityksen välisenä linkkinä.
 - Yrityksen katsottiin olevan päävastuussa omasta markkinoinnistaan ja kunta toimii tukena.

KUNTIEN TEHTÄVIEN MÄÄRITTELY
MATKAILUN KEHITTÄMISESSÄ
KOETTIIN HAASTEELLISEKSI.
MATKAILUA EDISTETÄÄN, MUTTA
VÄHENEVIEN RESURSSIEN
PUITTEISSA.

KUNNAN RESURSSIT MATKAILUN EDISTÄMISESSÄ

- Hyvin **erilaiset tavat hoitaa** matkailuasioita ja **virkanimikkeet sekä tehtävien laajuus eroavat** toisistaan huomattavasti: vapaa-aikasihteeri, kulttuurisihteeri, markkinointikoordinaattori, matkailuneuvoja, matkailukulttuuriohjaaja
- Kiristyvässä kuntataloudessa rahalliset resurssit koettiin pieniksi. Etenkin kiireisinä aikoina *henkilöstön määrä* koettiin riittämättömäksi, monia matkailua edistäviä toimia jäänyt toteuttamatta.
- Matkailuun osoitettu määräraha kattaa *esitteiden tuottamista, messuosallistumisia, markkinointia*, tarvikkeita.
- Osalla kunnista on tietty rahallinen panos suoraan matkailumarkkinointia varten, johon yrittäjiltä saadaan lisäksi rahoitusosuus.

MATKAILUN MERKITYS KUNNALLE

- Merkitys elinkeinona *vaihteli*.
- Toisissa matkailu nähtiin muita elinkeinoja *tukevassa osassa tai ei lainkaan merkityksellisenä* ja joissain kunnissa *erittäin merkittävänä elinkeinona*, joka tuo alueelle elinvoimaa ja työllisyyttä.
- Matkailun tuomat *sivuvaikutukset* paikallisille pienyrittäjille nähtiin laajana ja merkittävänä lisänä.
- Taloudellisesti vaikeina aikoina *matkailu nähtiin eräänlaisena valopilkuna*: kasvavana toimialana.

KUNTIEN MATKAILUSTRATEGIAT

- Harvalla kunnalla olemassa oleva, selkeä oma matkailustrategia.
- Joissain kunnissa matkailun strateginen johtaminen on sisällytetty muiden kunta-asiakirjojen alle.
- Noudatetaan maakunnan matkailun tavoite- ja toimenpidesuunnitelmaa.

YHTEISTYÖ NAAPURIKUNTIEN KANSSA

- Yhteistyötä *vähän tai parin kunnan kanssa*.
- Yhteistyö rajoittuu lähinnä toisen kunnan matkailupalvelujen *suosittelemiin tai ryhmämatkamyyntiin* yhteydessä tapahtuvaan yhteistoimintaan.
- Tärkeänä kehittämisen kohteena nähtiin yhteistyön lisääminen sekä maakunnan kuntien että kuntien ja muiden matkailutoimijoiden kesken.

”Yhteistyötä on naapurikuntien ja paikallisten yrittäjien kans, ollaan ihan täysin naimisissa. Kaikki tehdään pääasiassa yritysten kanssa yhteistyössä, ei vaan kuntana. Naapurikuntien kans ollaan tehty yhteistyötä ja nois hankkeissa ollaan myös yhteistyössä.”

<p>Kunnan tehtävät ja rooli</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaavoitus • koordinointi ja informointi • yrityksiä • rahvoita • kuntatason markkinointi ja matkailu-erävuoro • matkailun edistämiseen väkivierien resurssien puuttuessa, sitä myöten kun se ei ole lakisääteistä toimintaa 	<p>Kuntien resurssit</p> <ul style="list-style-type: none"> • keskimäärin kohteelliset, toisissa pienet henkilöresurssit jolloin monia asioita jätetään tekemättä • kiertäviä kuntatuloja rahalliset resurssit pienet • matkailun esotehtäviä määräraha kattaen esiteiden laatimista, messuvalmistamista, markkinointia, tarvikkeita • rahallinen panos yhdellä kunnalla suuren, joten lisäksi rahattomasta yritystä markkinointia varten 	
<p>Matkailun merkitys kunnalle</p> <ul style="list-style-type: none"> • vaihteleva merkitys kuntien välillä monissa matkailu toimii kunnan liiketoiminnan osana muut toimintaa • matkailu on valopilkku taloudellisesti vaikeina aikoina • taloudelliset sivuvaikutukset laajat alueen pienyrittäjille 	<p>Kuntien matkailustrategiat</p> <ul style="list-style-type: none"> • monissa kunnissa ei selkeitä strategioita • sisällytetty kunta-asiakirjojen alle • muodotetaan maakunnan matkailustrategia • ei resurssia sellaiseen laatuun 	
<p>Toimintamallit ja yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistaminen messuihin, tapahtumiin • informaatio- ja kokousmatkailu tarvetta • markkinointi paikallistalouden ja sosiaalisen median kautta • yhteistyötä tarvetta naapurikuntien kanssa hankkeissa, alueen tapahtumissa, esiteissä • resurssit jatkuvaa yhteistyötä ei ole, mutta yksittäisesti kyllä esim. ryhmämatkamyyntiin • yhteistyötä tulisi olla enemmän yli kuntarajojen • yritysyhteistyö pienillä paikkakunnilla usein hyvin toimiva ja toimiva 		